

Vízia farnosti ako spoločenstva v samej podstate misijného.

BOŽIE SLOVO:

(Mt 10, 24-28)

Čítanie z Evanjelia podľa Matúša: *Ježiš povedal: Žiak nie je nad učiteľa ani sluha nad svojho pána. Stačí, keď je žiak ako jeho učiteľ a sluha ako jeho pán. Keď pána domu nazvali Belzebulom, o čo skôr jeho domácich?! Nebojte sa ich teda. Lebo nič nie je skryté, čo by sa neodhalilo, a nič utajené, čo by sa neprezvedelo. Čo vám hovorím vo tme, hovorte na svetle, a čo počujete do ucha, rozhlasujte zo striech. Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu, i telo zahubiť v pekle. Počuli sme Božie slovo.*

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, katechézy / úvahy)

Dnes pokračujeme v súhrne synodálnej vízie Cirkvi (a teda aj farnosti) ako misijného spoločenstva:

1) „Poslaním Cirkvi je ohlasovať evanjelium a sprítomňovať Krista prostredníctvom daru Ducha. Táto úloha patrí všetkým pokrsteným (porov. EG 120): synodalita je v samej podstate misijná a samotná misia je synodálnou [čiže spoločnou a všetkých – pozn. red.] činnosťou. Sme neustále pozvaní, aby sme rástli v našej odpovedi na túto výzvu a v synodálnom vzorci obnovovali spôsob, akým Cirkev vykonáva svoje poslanie.“ Synoda pred nás predostrela cirkev (a teda aj farnosť), kde sama liturgia (sv. omša, pobožnosti,...) motivuje ľudí a napomáha ich misijnému zaniieteniu, túžbe, ochote aj sile ísť a „premeniť na učeníkov všetkých ľudí“, ako prikazuje Ježiš pred odchodom do Neba nám, svojim nasledovníkom. Kázanie, katechéza, všetko je realizované tak, aby napomáhalo tomuto zapojeniu sa všetkých do misie Cirkvi, bez čoho by nemohli byť jej súčasťou, iba ak divákmi, ale nie spolupracovníkmi. Obzvlášť mladí ľudia a rodiny sú označovaní ako tí, od ktorých sa vo zvýšenej miere očakáva účasť v tomto poslaní – pretože reálne žijú s ľuďmi, ktorým je Evanjeliom určené: mladí ľudia s mladými ľuďmi, rodiny s rodinami. A každý katolík si úplne samozrejme uvedomuje, že jeho zamestnanie, kde pracuje, alebo politická angažovanosť, sociálna či dobrovoľnícka práca, všetko sú len prostriedky, kanály, „zámienky“ na to, aby mohol byť na týchto miestach prítomný a vydávať tam svedectvo o Kristovi a informovať o Jeho Evanjeliu.

2) „Ako môžeme v Cirkvi smerovať ku skutočnej a účinnej spoluzodpovednosti v misijnom poslaní, aby sa plnšie uskutočňovali povolania, charizmy a služby všetkých pokrstených? Ako môžeme zabezpečiť, aby bola synodálnejšia Cirkev zároveň „celou služobnou“ Cirkvou?“ Ježiš hovorí, že základom života Cirkvi je služba. Má to logiku, ako inak chcete žiť a prejavovať svoju lásku – a láska je životom Neba a podmienkou spásy, ako hovorí Božie slovo, „že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti“ (1 Jn 3, 14) – ako inak teda chcete uskutočňovať lásku k bratom, k ľuďom mimo Cirkvi, dokonca k nepriateľom, ak nie službou? Ako hovorí Ježiš, „robte dobre [ešte aj] tým, čo vás nenávidia“ (Lk 6, 27)! A tak keď umyje učeníkom nohy a symbolicky im tak posluží tou najnižšou možnou službou svojej doby, povie zreteľne a jasne: „Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám.“ (Jn 13, 14-15)! Byť katolíkom, členom Cirkvi, znamená zapojiť sa do tohto diela služby všetkých všetkým a to konkrétnym spôsobom, využijúc svoje možnosti, schopnosti, dary a charizmy. Blud klerikalizmu aj tu silne zdeformoval túto stránku života Cirkvi. Väčšina ľudí verí, že služba v Cirkvi je doménou „profesionálov“ ako sú farári, biskupi, prípadne diakoni a mnišky, výnimočne nejaký ten kostolník alebo organista, ale inak sa služba v Cirkvi „bežného katolíka“ nijako netýka, on je len konzument, ktorý je v Cirkvi pri omšiach alebo občas pri krste, sobáši či pohrebe obsluhovaný. Synoda nás pozýva opäť sa aj prostredníctvom tejto oblasti stať kresťanmi a katolíkmi. Všetkých a každého – a pomôcť si vzájomne aj tým, že si pomôžeme každý každému nájsť svoje miesto a dôstojnosť v tejto službe, pretože táto služba je súčasťou misie Cirkvi, jej poslanie – a súčasne podstatnou súčasťou nášho navykania si na nebeský život lásky. Ako by sme sa mohli spasť, keby sme neboli jej súčasťou a nepodieľali sa na nej? Nebo žije láskou. Ak neslúžime, potom nemilujeme, ale dávame najavo, že tí druhí sú nám ukradnutí. Ale ak je toto náš postoj, potom, ako hovorí Písmo, „ostávame v smrti.“

3) „Aké konkrétne kroky môže Cirkev podniknúť, aby umožnila väčšie uznanie a zapojenie žien, a to aj v riadení a vo všetkých fázach rozhodovacích procesov, v duchu spoločenstva a s ohľadom na misiu?“ Je to tak možno trochu paradox. Ak sa pozrieme na úradné služby v Cirkvi, väčšinou tam vidíme mužov, dokonca kňazov či biskupov. A naopak, ak sa rozhliadneme po kostole a po službách vo farnosti, často nájdeme neporovnateľne viac žien, ako mužov. Ako sme ale zistili, Cirkev bola veľmi revolučná aj v tom, že nerozlišovala veľmi medzi mužmi a ženami (ako to neskôr bude robiť renesancia a osvietenstvo a spolu s tým začne aj postupná diskriminácia žien v stále menej kresťanskej spoločnosti). V Cirkvi sme povolaní k tomu, aby sme aj tu vydávali svedectvo o novom svete, do ktorého nás povolal Boh a to tým, že jednak každý úrad je skutočne službou, a nie vládou; a jednak tým, že v tejto službe naozaj spoločne a v rovnakej dôstojnosti vedľa seba slúžia rovnako muži ako aj ženy, každý podľa povolania, ktoré od Krista prijal, bez toho, aby bol niekto uprednostnený alebo naopak niekto zatlačený do pozadia. A vzájomne sa od seba učíme a dopĺňame, aby tak v spoločenstve veriacich bola čo najviac zjavná Tvár Boha, ktorý nie je muž, nie je žena a je oboje!

4) „Ako môžeme v Cirkvi podporovať kultúru a konkrétne formy spoluzodpovednosti, v ktorých bude plodný vzťah medzi službami vychádzajúcimi z krstu a posvätnou službou? Ak je Cirkev „celá služobná“, ako možno v misijnej perspektíve chápať dary posvätných služobníkov v rámci jediného Božieho ľudu, ktoré im sú vlastné?“ Znova sme pri oblasti, ktorú tvrdo poznačil blud klerikalizmu, keď akoby roztrhol Cirkev na dve časti. Konkrétne vo farnosti je na jednej strane farár, ktorý je vnímaný bežne ako samovládca, ktorý jediný o všetkom rozhoduje, ktorý sa jediný o všetko stará, jediný všetko robí (a aj to tak niektorí povedia: „Opravil som kostol, postavil faru,...“) – ale súčasne

žije ako pustovník a samotár, „čudák“ (ako hovorieval biskup Baláž) na fare, odrezaný a oddelený od spoločenstva veriacich (a potom často padajúci, či už v oblasti celibátu alebo alkoholu alebo lakomstva a pod.). A na druhej strane farníci, ktorí medzi sebou možno aké-také spoločenstvo aj tvoria (minimálne sa poznajú a žijú v jednej obci), ale na živote a misii farnosti sa v podstate nepodieľajú vôbec, všetko prenechávajú na farára. Skutočná katolícka farnosť je ale komunitou, kde slúžia všetci – a tak všetci sa podieľajú a spolupracujú s farárom a on s nimi na jednej spoločnej zodpovednosti, jednom spoločnom poslaní, jednom spoločnom živote.

5) „Ako chápeme povolanie a poslanie biskupa v misijnej synodálnej perspektíve?“ Toto bola posledná téma z tejto série. Vízia farnosti, ktorá je súčasťou veľkej diecézy, nielen administratívne, ale ako skutočného spoločenstva – kde biskup nie je od reality odtrhnutý úradník v ďalekom meste kdesi (doslova) za horami, ale skutočný otec, pastier, učiteľ, ale hlavne člen a súčasť veľkej rodiny diecézy, základ jednoty a spoločenstva farských spoločenstiev na jej území. A hoci toto vieme ovplyvniť najmenej zo všetkých ostatných oblastí, predsa, práve preto, že Cirkev je podstatne synodálna, sme aj my z našej strany súčasťou tejto vízie.

ZÁVEREČNÁ ÚLOHA

Prejdite oblasti 1 až 4.

Pozrite si poznámky, ktoré ste si k nim minulé týždne robili!

V ktorej z týchto oblastí sme na tom podľa Vás najlepšie? Prečo? Vďaka čomu tak je?

V ktorej z týchto oblastí sme na tom podľa Vás najhoršie? Prečo? Čo je toho príčinou?

Existuje zásada, volá sa Pareto-vo pravidlo, ktorá hovorí, že ak odstránime 20% tých najzávažnejších príčin, vyriešime tým 80% problémov, ktoré máme.

Čo by ste povedali, čo je v našej farnosti tých „20%“ príčin, ktoré spôsobujú, že sa nám v danej oblasti nedarí – ktoré keď odstránime, tak na „80%“ vyriešime náš problém? Čo by ste navrhli, kde začať, čo urobiť?